

БҮРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВМГ(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй
Верховно Советэй Президиумэй орган

1940 оной
И Ю ЛЬ
16
Вторник
№ 162 (3162)

Сэн 10 мунга.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ М. И. КАЛИНИНДА

Литовско республика ба СССР хоорондын миряе догоровой 20 жэлэй ой болбол агууехэ Советскэ Союзтай тон нягта дүтэглэлын зам тээшэ историе эрдээр эрьюудэн, өөрынгөө эхэ ороной судьбае өөһөдүнгөө гарта литовско арадай абаад байһан сагта, урдань СССР тушаа ба өөрынгөө арад тушаа буржуазна литовско республикын правительствын абуулжэ байһан харша политикын бүхы үлгэдэлүүдье түргэн темпээр усадхалгада шууд зоримгойгоор орожо байһан үе сагта тэмдэглэгдэжэ байна.

мөдөрөгдөжэ байгаа эбтэ ханибарисагай ба туһаламжын түлөө, энээнэй ашаар өөһөдүнгөө эрээдүйдэ найдан, мүнөө шөнө зол жаргалта ба культурина ажабайдалые байгуулгада бүхы хүсөө найдамтайгаар зориулжа байһан Литовско ажалшан арадай ба литовско арадай правительствын нэрлөө—СССР-эй правительствода, Улаан Аримда, СССР-эй арадуудта ба тэдэнэй алдарт вождьнуудта калуун амаршалалга ба баяскалангые хүргэнэб. ЮСТАС ПАЛЕЦКИС—Литовско республикын президентые түр орологшо.

Литва, Каунас.
12.7.1940 он.

Советскэ арад шэнэ уриһаламжые угаа ехэ активнаар захинад

КОЛХОЗНО ХЭМЭЛ НУУРНУУДАЙ БАРИЛГЫЕ ҮДЭРБҮРИ ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ

Өөһөдүнгөө хэмэл нуурнуудые примдан оруулхын ба тэдэниие колхозно общественнэ ажахын шадхадхи дэбжэлгэдэ хэргэлэн түлөө ёһотоор оролсоо гэжэ, — Воронежско областин, Москва районой, хүдөө ажахын «Илезнодорожник» артелиин члэдүдэй хамтын суглаанай шиддэри майн 24-нэй үдэр «Правда» толилогдоо нэн.

Таловцууд болбол тэдэнэй жэвгээр, плотинанууд, боолтонууде, уналагын простой гүхөөрлүүдье шөнөөр барилгые, хуулануудыне ремонтлолго ба һөрвэн бодхоолгые үргэнөөр дэлгэрүлхэ ба селонуудта, полинууд хара худагууд ба убулуурини нэн сетэ байгуулаха гэнэн урналгаар бусад колхозуудта хандан байна. Таловцуудай бөшгөдэ Советскэ Союзай бүхы буян тохойнуудта халуунаар дэмжээдэ. Артелин ажахые бүхы нэгжээгээр хүгжүүлхэ, колхозно аажгые дэвшүүлхэ эрмэлзлээр хүтэлбэрилхэгдэжэ, мянгадэ колхозууд нутагуудта хэмэл дүрвүүдье байгуулхын түлөө мөсөб.

Тэрэ гөһөөр хара хахад үнгэрэ. Таловска колхознигуудаар нэгдэһэн, колхозно хэмэл үрвүүдье байгуулхын түлөө хуулан ургажа ба үргэдэжэ байнэ. Энэ хадаа арадай хүдөөлөөндо.

Дурсагдагша гайхамшаг хүдөөнэй түрэн гараһан нягтага — Воронежско областьдо—187 шөнө стонууд байгуулагдажа, 451000 метр газарай шорой малгагана. 188 боолтонууд капиталнаар ремонтлогдоо, 349 боолтонуудта түши ремонт хэглэе. 601 шөнө боолтонууд байгуулагдажа ба 812 дуган боолтонууд ремонтлогдоо байна. Тэрээнэй гадна, олон дугаууд ремонтлогдоо, халхар дэлгэр 12 дивгательнууд тодгдоо. Таловска райондо 500 боолтонууд нэргээн бодхоогдон ремонтлогдон; 8 шөнө боолтонууд шөнөөр байгуулагдажа байна.

Курьковска областин, Зачепицкэ райондо, гайхамшаг амьтанууд тухай мэдээсэгдэе. Тус район дотор мүнөө хэмэа гү, али туханай өөрөө тогтоһон нуургүй шэше село үгы. Нэгэ хара сөө, тэ 16 шөнө боолтонууд хэгдэе, гектар площадтой хуушан мэдгашан нуурнууд нэргээн мэдгашаа. «Илезнодорожник» артелин соревновани хэгшэ Рувальска селогой колхознигууд 3 боолтонууде баринан ба дүрбанин дүүргэжэ байна. Александровка селогой бүхы хүн зон, хэмэл нуур тогтоолодо гараа. 10 колхознигууд ба колхозницагууд 3,5 үдэрэй торшо соо нэгэ эгтэ байгуулаа, мүнөө тэрээнэй нэгдэ шубуунай фермэ барилга үзэжэ байна.

Эдэ ба бусад районуудай амьтанууд хадаа юунһэе дулдыд габал, хамагай түрүүндэ, дэхи партийна ба советскэ организациянууд хэмэл нуурнуудые айгуулхын хүтэлбэриие өөһөдүнгөө гарта абаа. Тэдэнэр болбол абанан уялганууд оролдогдойгоор дүүргэнэ, эхилгэдэһэн үзгээ өсөөгшэ хүргэхые эрмэлзэе. Теэд, зарим областьнуудта үе хэгдэнэгүй.

Нутагуудай партийна ба советскэ организациянуудай олон хүтэлбэрилгэдэ болбол таловска колхознигуудай хандалга гаргалзайн нүүлээр, хэмэл нуурнуудай ашаг туһа тухай ехэ эхээр өсөөһөн ба үсөөн бөшө тогтоолнууде абанан байбашые, бүтөөһөн үзгэнь өхөөндэ үгы байна. Эдэ үдэр хадаа «Илезнодорожник» артелиин эхилгэдэ, түргөөр үнэрхэ кампани шөнөөр хандаа. «Туша, оролсоо», «Найшаагаа», «Правда» нанаагаа амаршоо. Хэлэһэн үгээе большевистскэ хэрэгээр аруулжа шадзагүй. Эдэнэй тоо, жэшээлбэл, Сталинградска областин олон районуудай хүтэлбэрилгэдэ оролсоо. Зуун дуган бригадирнуудай бүхэсоюз соревнованиин туг үргэһэн башы аад, колхозно хэмэл нуурнуудай байгуулгые хүтэлбэрилхэ.

Мухар-Шэбэрэйхид 705 мянган түхэригтэ захиба

Мухар-Шэбэр, июлин 12. (телефоноор абтаба). Гурбадхы Табанжэлэй (гурбадхы жэлэйнь гаргалга) гүрэнэй уриһаламжа захилга угаа хаядайгаа салынды захиба. Аймагай гүйсэлкомой, коммунальна ажахын таһагай ба больницын коллективэйхид захиһан уриһаламжыгаа мунгын хоёр харын торшо соо сүм түлэхэдэ гээе уялга абаа.

Имнүүд һайн жэшөөнүүдэй байбашые, гүрэнэй уриһаламжые захилгаар гээгдэжэ яһан сельсоветүүд, колхозууд ба учреждениүүд бии. Подопатинска сельсовет (түрүүлэгшэнь нүхэр Шайдаров) болбол 4 колхозуудтай нилдэ томохон сельсоветэ тоологдоно. Тус сельсовет хадаа июлин 12-ой мэдээгээр миал 14 мянган түхэригтэ захиал байна. Тус сельсоветэ «Игемжэтөөр ошонон нүхэр Татаров болбол колхознигуудай дунда ойлгууламжын хүдөлмэри мууса абуулһан байна. «Эрдэм» совхоз (директорын нүхэр Вершинин, парткомийн секретарь нүхэр Букальцев) уриһаламжа захилгаар тон ехээр гээгдэжэ ябана.

Хонхолын сельсоветэй, «Политотдел» колхозной колхознигууд захилгые июлин 3-да дүүргэе. Уриһаламжые 21 мянган түхэригтэ захиһан байна. Тус колхозной түрүүлэгшэ нүхэр Калашников гэгшэ энэ хүдөлмэриие өөрөө хүтэлбэрилэе. Мүн төрөшлөн, Сутайн сомоной, Сталинай (түрүүлэгшэнь Нырдендоржиев) ба Ворошиловской нэрэмжэтэ (Никольскин сельсовет) колхозууд уриһаламжа захигые амхитайгээр үнгэргэбэл.

Аймагай центрихи учреждениүүд болбол мүн лэ һайн амжалтые туйлаба. ВКП(б) эйн ба ВЛКСМ-эй айкомунда, коммунальна ажахын таһаг уриһаламжа захилгые түрүүлэгшэнь үдэр дүүргэе. Коммунальна ажахын таһагай сотрудница нүхэр Красносельская хадаа хара хаядайгаа салынды захиба. Аймагай гүйсэлкомой, коммунальна ажахын таһагай ба больницын коллективэйхид захиһан уриһаламжыгаа мунгын хоёр харын торшо соо сүм түлэхэдэ гээе уялга абаа.

Түрүүлэгшэ зэргэшэхэ

Кабанскы аймагайхид болбол, июлин 12-ой мэдээгээр, шөнэ уриһаламжые 1 миллион 816 мянган түхэригтэ захиал байна. Энэ хадаа үнгэргэжэ жэлэйхитэй жэшөөлбөл 260 мянган түхэригээр үлүү захидаа. Колхознигууд болбол политическэ үндэр активностие харуулаа. Тэдэнэр 396 мянган түхэригтэ уриһаламжа захиба. Энэнь үнгэргэжэ жэлэйхитэй 46 мянган түхэриг үлүү болоно.

Красноярскэ сомсельсовет (түрүүлэгшэнь нүхэр Конев) болбоа 1939 ондо гаргалдан уриһаламжые 16 мянган түхэригтэ захиһан юм. Мүнөө жэлэй уриһаламжые 28400 түхэригтэ хүрэтэр захиал байна. «1-ое Мая» колхозной колхознигууд гүрэнэй уриһаламжа захилгаар советскэ патриотизмые, социалистическэ орондоо ингалл ба преданностие демонстрациялаба. Хамтадаа 16500 түхэригтэ уриһаламжа захиал, тэрээнэй мунгые сүм түлөө. Тус колхозной түрүүлэгшэ, орденотой нүхэр Сычев болбол колхознигуудайгаа дунда ойлгууламжын хүдөлмэри угаа үргэнөөр абуулһан ба уриһаламжа захюулалгые өөрөө хүтэлбэрилэе.

Уриһаламжа захилгые хүтэлбэрилхэ шухала

Кяхтын аймагай олонхи колхозуудай колхознигуудай дунда Гурбадугаар Табанжэлэй (гурбадхы жэлэйнь гаргалга) уриһаламжа захилга болбол түлэг абуулагдажа байна. Зарим түрүү колхозууд уриһаламжа захилгые дүүргэдэ, мунгынэе наличнаар түлэжэ байна.

Алтайскэ сельсоветэй служащинар, хүдөлмэришэд ба колхознигууд уриһаламжа захилгада бүтэдөөрөө хабадуулагдажа, хамта 20765 түхэригтэ уриһаламжа захила. Колхозник бүхэн 50-60 түхэригөө доош сумада бэшүүлдэгүй. Эрхимуудэй эрхимууд 400-500 түхэриг хүрэтэр сумада захиһан байна. Энэ сомоной колхознигууд гурбан мянга шахуу түхэриг мунгэ хоёр үдэрэй хугасаа дотор наличнаар оруулаа.

Улаан-Субагтын сомондо тус хүдөлмэри хадаа муубшөөр үнгэргэдэ. Агитационно-массова ба ойлгууламжын хүдөлмэригүд сомон доторнө үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ.

Илагая Мало-Кударинска сельсоветэй колхозуудта агитационно ба ойлгууламжын хүдөлмэригүдэй хангалтагуйгөөр абуулагдаһан дээрһэе, уриһаламжа захилгада олон колхознигууд хандуулагдахуй байһаар.

Заиграйн аймагай «Улаан-Эрхирит» колхозной членүүдэй хандалгы аймагай бүхы колхозуудай колхознигууд угаа халуунаар дэмжэн, шөнөнүүд амжалтануудаар харюулаа. Жэшээлхэдэ, Шарагольскэ сельсоветэй, «Большевик» колхозной 343 колхознигууд 19305 түхэригтэ шөнэ уриһаламжые бэшүүлһэн ба энээнэйгээ 8444 түхэригынэ наличнаар түлээд байна.

Мүн энэ сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо бүхы колхознигуудан уриһаламжада хабадуулагдажа, 7110 түхэригтэ бэшүүдэ.

Ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхын түлөө

Манай республика болбол уриһаламжа захилгые бүри түргэн темпээр үнгэргөжэ бүхы аргабайдалтай байгаа. Тийгээд зарим хүтэлбэрилхы партийна, советскэ ба финансва органуудай хүдөлмэригшэдэй энэ хүдөлмэри дэ харюусалгагүйгөөр хандаһан дээрһэе, уриһаламжа захилга мүнөө хүрэтэр дүүрэдүй.

Манай хүдөөгэй ба городуудай комсоудууд, финансва хүдөлмэригшэд эдэниие уриһаламжада хабадуулхын тула шидхэхы хэмжээбуулануудые абаадүй байна.

Илагаяа хүдөлмэришэд, служащинуудай дунда уриһаламжа захилгын хүдөлмэри болошогүйгөөр удааруулагдаһа. Энэ юун дээрһэе болонб гэхэдэ хүдөлмэришэд, багшанар болбол энэ үе соо амаралта гаринхай ба тийгээд тус учреждениүүдэнэ тэдэнтэйгээ нягта барисаагаа талалхархинан байна.

Саашадаа нимэ фактууд хадаа үргэлжлэхэ ёһогүй. Ойрын хэдхэн үдэрнүүдтэ торшо дотор Гурбадугаар Табанжэлэй (гурбадхы жэлэйнь гаргалга) уриһаламжа захилгые сүм дүүргэхэ уялгатайбди.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кишиневай (Бессараби) ажалшад Улаан Армиин частьнуудые угтажа байна. (ТАСС-ын фото-клише).

